

stor andel af befolkningen vil kunne genkende den eller de tiltalte ved en offentliggørelse umiddelbart efter dømsafsigtelsen, selv om dommen offentliggøres i anonymiseret form. Som årene går, bliver den andel af befolkningen, som umiddelbart kan genkende de pågældende ud fra en anonymiseret domstekst, imidlertid gradvis mindre. På den baggrund og med henblik på at opnå en klar og enkel regel må det anses for mest hensigtsmæssigt generelt at kræve anonymisering, også selv om dette vil kunne omfatte visse tilfælde, hvor anonymisering aktuelt har ringe betydning.

Pligten til anonymisering efter den foreslåede § 1017 d gælder uafhængigt af, om afgørelsen i forvejen er anonymiseret i forbindelse med meddelelse af aktindsigt, jf. forslaget til § 41 e, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 15). En eventuel anonymisering efter den skønmæssige bestemmelse i § 41 e, stk. 4, 1. pkt., opfylder således ikke nødvendigvis kravet om anonymisering efter den foreslåede § 1017 d, ligesom anonymisering efter den obligatoriske bestemmelse i § 41 e, stk. 4, 3. pkt., kun angår forurettede i sager om seksualforbrydelser. Selv om afgørelsen er anonymiseret i forbindelse med meddelelse af aktindsigt, kan der således være behov for yderligere anonymisering, før afgørelsen gengives offentligt.

Den foreslåede § 1017 d forbyder *offentlig gengivelse* af domme og kendelser i straffesager, hvor der ikke er foretaget den ovenfor beskrevne anonymisering. Offentlig gengivelse betyder, at dommen eller kendelsen gøres tilgængelig for en videre kreds. Ud over offentliggørelse i trykt form, herunder omdeling eller opslag af trykte eksemplarer i et lokalområde, er også anden udbredelse i en videre kreds omfattet.

Offentlig gengivelse omfatter således også, at dommen eller kendelsen er tilgængelig for en videre kreds i et informationssystem. Dette gælder, hvad enten der er umiddelbar offentlig adgang til informationssystemet, eksempelvis via internettet, eller informationssystemet er beskyttet med kode eller anden adgangsbe-grænsning, hvis en videre kreds har eller kan få adgang. Det er i den forbindelse uden betydning, om der kræves betaling for adgangen til informationssystemet. Retsinformationssystemer, der er omfattet af § 9 i lov om behandling af personoplysninger, er imidlertid undtaget fra forbuddet, jf. nedenfor om stk. 2.

Dommen eller kendelsen gengives offentligt i bestemmelsens forstand, så længe den er tilgængelig for en videre kreds i et informationssystem. Det er således uden betydning, i hvilket omfang nogen rent faktisk gør sig bekendt med afgørelsen. Den faktiske brug af informationssystemet kan højst have (bevis)mæssig betydning, hvis der er tvivl om, hvorvidt informati-

onssystemet er tilgængeligt for en videre eller snævre kreds. Er der ikke tvivl om, at informationssystemet er tilgængeligt for en videre kreds, foreligger der offentlig gengivelse, selv om ingen rent faktisk har gjort sig bekendt med afgørelsen. Det bemærkes, at den faktiske brug af informationssystemet (og dermed skadevirkning) naturligvis kan tages i betragtning ved strafudmålingen.

Formålet med den foreslåede § 1017 d er at beskytte de pågældende personer (sigtede, tiltalte, forurettede og vidner). Forbuddet gælder således ikke, hvis en person gyldigt har samtykket i, at dommen offentliggøres uden anonymisering, men en person kan naturligvis kun give samtykke for sit eget vedkommende. Dommen skal således i givet fald anonymiseres med hensyn til andre personer, og man skal være opmærksom på, at det på grund af familieforhold eller andre relationer mellem de pågældende kan være nødvendigt i den forbindelse alligevel at udelade identiteten på en person, der ellers har samtykket i offentliggørelse uden anonymisering.

Der stilles ingen formkrav til et samtykke, men for ikke at udhule beskyttelsen bør samtykket som alt-overvejende hovedregel være udtrykkeligt. Forbuddet angår offentlig gengivelse af selve domsteksten, og man kan ikke nødvendigvis af en persons medieoptræden i øvrigt udlede, at han eller hun har samtykket i offentliggørelse af selve dommen uden anonymisering. Hvis der er tale om vedvarende offentlig gengivelse, eksempelvis i et informationssystem, herunder massemediernes offentligt tilgængelige informationsdatabaser, kan et samtykke til enhver tid tilbagekaldes, således at der ved fortsat offentlig gengivelse skal ske anonymisering.

Pligten til anonymisering bortfalder ikke automatisk ved en persons død, da der også er et hensyn at tage til de pårørende og til afdødes eftermæle.

Strafansvaret påhviler den, der foretager den offentlige gengivelse, eller som medvirker hertil, jf. straffelovens § 23. For massemediers vedkommende gælder den særlige ansvarsordning, der er fastsat i medieansvarsloven.

Strafansvar kan pålægges juridiske personer, jf. den foreslåede regel i retsplejelovens § 1022 (lovforslagets § 1, nr. 44).

Efter *stk. 2* undtages retsinformationssystemer, der er omfattet af § 9 i lov om behandling af personoplysninger, og offentlig gengivelse, der bygger på et sådant retsinformationssystem, fra det foreslåede forbud i *stk. 1*.

Begrundelsen for denne undtagelse er, at behandling af personoplysninger i sådanne retsinformations-